

DUBEN 2021

ČÍSLO 4

ROČNÍK XIX

Plzeňský kraj

www.plzensky-kraj.cz

**David
Jiříček**

**Když hraješ,
neodcházej**

3	Ekonomiku by měly pomoci rozjet i cyklostezky
4	Aktuality z měst a obcí
5	Inovacemi proti covidu Jeden svět na téma VYPADÁVÁŠ
6	Farmáři z Tachovska Marie Terezie ve Světcích zůstala
7	Ostrá debata o jaderném úložišti na Horažďovicích Třetí vlna kotlíkových dotací
8	Kulturní organizace PK využívají intenzivně zdroje EU
9	MASKou křížem krážem Kraj má skvělý Instagram
10	Rozhovor s Davidem Jiříčkem
12	Hejtmanka ocenila pedagogy u příležitosti Dne učitelů Na univerzitě se zabývali smrtí Jana Masaryka
13	Gymnazistou roku 2021 se stal František Babuljak Uznávaný běžecký trenér Jiří Mašek vydal knihu Hvězda výuky na dálku učí v Horažďovicích Sportovní talent AIS
14	Starat se musíme nejen o tělo, ale i o mysl a duši
15	Jak fungují vakcíny Covidová specializace Domažlické nemocnice V kraji by se mohlo očkovat více, kdyby stát dodal dostatek vakcín
16	Hyde park
18	Doprava

Plzeňský kraj
Měsíčník vydává:
Plzeňský kraj,
Škroupova 1760/18,
301 00 Plzeň
IČO: 70890366

Redakční rada:

Miroslav Anton, Václav Cinádr,
Markéta Čekanová, Vladimír Frouz,
Jiří Leščinský, Eva Mertlová,
Inesa Plassová, Jindra Radová,
Jiří Struček, Eva Šafránková,
Michal Šašek, Petr Vanka, Aneta Vaňousová

Periodický tisk územního
samosprávného celku
Náklad: 283 938 kusů
Datum vydání: 12. 4. 2021
Místo vydání: Plzeň
Grafická úprava – NAVA Tisk s.r.o.
E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz
Registrováno pod číslem: MK ČR E 14873
Distribuce výtisků zdarma
Neoznačené články jsou
redakčními materiály.
Foto na titulní straně: Josef Adlt

Literárně-výtvarná soutěž k výročí 1100 let od smrti svaté Ludmily

Biskupství plzeňské společně s Plzeňským krajem vyhlašuje u příležitosti 1100 let od smrti sv. Ludmily literárně-výtvarnou soutěž na téma „Babička“.

Zpracování tématu: literární, výtvarnou nebo moderní technikou.

Je možné také ztvárnit kněžnu Ludmilu jako babičku.

Soutěžní kategorie:

kategorie MŠ – 3 až 6 let

I. kategorie – 1. až 3. třída

II. kategorie – 4. až 6. třída

III. kategorie – 7. až 9. třída

IV. kategorie – středoškoláci

Díla je možné zasílat do **31. srpna 2021** na adresu: Biskupství plzeňské, nám. Republiky 35, 301 00 Plzeň nebo na e-mailovou adresu: ludmila@bip.cz. Vyhlášení výsledků se uskuteční ve druhé polovině září.

Biskupství plzeňské

Více o soutěži najdete na webech: www.bip.cz a www.plzensky-kraj.cz.

Americké centrum US Point Vás zve na

PLZEŇSKÉ ROZHOVORY

Jaká bude naše budoucnost?
Diskuse českých a amerických odborníků

Změní se pohled na ekologickou udržitelnost? 13.4.2021 | 18:00
Zatratíme distanční výuku? 20.4.2021 | 18:00
Jak budeme vnímat svobodu? 27.4.2021 | 18:00

Série 3 online webinarů - sledujte nás živě nebo ze záznamu na YouTube
Registrace na: uspoint@ujp.zcu.cz

Partneři projektu:

Vážený čtenáři,

vítám Vás v dubnovém vydání Měsíčníku Plzeňského kraje. Jsou za námi Velikonoce, svátky jara, a já pevně doufám, že jste je prožili ve zdraví. Příroda se pomalu probouzí, slunce nám nabízí svou náruč, jsem proto přesvědčená, že nám jaro napomůže k lepší psychické i fyzické pohodě. Všichni jsme unaveni dlouho trvající pandemickou situací a opatřeními, které z ní vyplývají. Společně věříme, že tato omezení jednou skončí a budeme se moci potkávat s přáteli, cestovat, zajít si jen tak na kávu s přáteli nebo na koncert či do divadla. Očkování je momentálně jedinou cestou k úspěšnému boji proti pandemii. Spustili jsme proto kampaň „Západočeši jdou do toho!“, která si klade za cíl proočkovat co největší množství obyvatel v našem kraji. Pojdme tedy do toho, ať je zase brzy vše tak, jak má být.

Ilona Mauritzová
hejtmanka Plzeňského kraje

Ekonomiku by měly pomoci rozjet i cyklostezky

Evropské státy včetně České republiky připravují své Národní plány obnovy, které by měly určit, kam potečou evropské peníze, a hlavně pomohou znovu nastartovat ekonomiku. Během pandemie zažila rekordní vzestup cyklistická doprava, a proto se mnohé země chtějí výrazně orientovat i na ni. Hejtmani a města v ČR požadují na cyklo dopravu vyčlenit alespoň 2,5 mld. korun.

Česko v rámci svého Národního plánu obnovy přerozdělí z Evropské unie v letech 2021 až 2023 celkem 172 miliard korun. Kraje a města v tom vidí ideální příležitost podpořit výstavbu infrastruktury, která pomůže rozvíjet moderní mobilitu.

Jízda na kole má pozitivní dopad na jednotlivce, firmy, ekonomiku a společnost jako celek. To už si uvědomily mnohé evropské státy, které ve

svých plánech obnovy s cyklo dopravou počítají, ať už s využitím evropských nebo z vlastních zdrojů. Ambiciózní plány představilo Spojené království, Itálie či Irsko, které v příštích letech budou směřovat do budování cyklostezek deset procent svých výdajů na dopravu. Slovensko vyčlenilo ve svém plánu obnovy na cyklostezky 100 milionů eur, tedy 2,6 mili-

ardy korun. Chce budovat kvalitní infrastrukturu, která bude navazovat na veřejnou dopravu, především železniční.

Jak ukazují zkušenosti z jiných zemí, každé euro investic do cyklo dopravy se vrací několikanásobně, ať už ve zdravotnictví, růstu podniků, v dopravě či v cestovním ruchu. Roste i počet lidí zaměstnaných v cyklo průmyslu.

KRAJSKÝ CYKLO FANATIK

cyklistická dálková jízda pro sváteční i výkonnostní cyklisty

12. června 2021 Plzeň

silniční kola: 50, 100, 140, 180, 250, 300 a 340km
horská kola: 42, 62, 100, 135, 150, 180 a 200km

více na: www.fanatik-plzen.cz

akce je určena pro širokou veřejnost, účastnit se mohou i elektrokola

Ambasadorem akce je mistr světa Ondřej Cink

Bio Střela i Jednota slouží dál

Jedním z rozhodujících aspektů, které hrají roli v tom, zda hlavně mladí lidé chtějí žít v menších městech, je místní kulturní infrastruktura a služby. V Plasích proto zrekonstruovali historickou budovu Bio Střela a pro-

měnili ji v multifunkční zařízení s restaurací a z někdejšího ředitelství podniku Jednota vybudovali Lékařský dům. Díky tomu nabízí toto městečko v okrese Plzeň-sever jak možnosti kulturního vyžití od besed přes

kino až po plesy, tak především důležitou lékařskou péči. Lékařský dům navíc supluje roli polikliniky, kterou okres Plzeň-sever jako jediný v republice nemá. Je plně bezbariérový a vznikl za finanční podpory kraje.

Planá udělila první Ceny města

Čtyři výrazné osobnosti ocenilo letos poprvé město Planá. Cenu města Planá, která má podobu dvacet centimetrů vysokého dvoubarevného skleněného artefaktu ze sklárny Moser,

obdržela Alena Mrovcová, zakladatelka Galerie ve věži, Josef Staněk a František Šilhavý za dlouhodobé vedení mnoha sportovních kroužků a aktivit pro děti a in memoriam Jaro-

mír „Felix“ Bureš za dlouhodobé vedení plánských skautů. Osobnosti hodné ocenění mohli navrhnout kdokoli, kdo o jejich práci ví, a konečné rozhodnutí bylo na zastupitelstvu města.

Náves v Čínově se proměňuje

Z návsi v Čínově na Klatovsku se postupnou úpravou stává zajímavé místo pro setkávání místních obyvatel všeho věku. Vzniklo tu dětské hřiště připomínající Noemovu archu s pískovištěm, skluzavkou a šplhacími prvky pro rozvoj pohybových dovedností. Nejmenší zase zaujmou v prostoru rozmístěné sošky zvířátek.

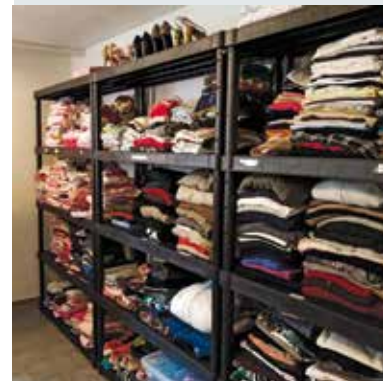
Nejde jít ven? Pust'te si video!

Na začátku února začalo Městské kulturní a informační středisko Kašperské Hory prostřednictvím videopozvánek prezentovat na svých sociálních sítích historii a kulturní aktivity ve městě.

On-line tak lidé mohou třeba navštívit historické podzemí radnice či Dům fotografů manželů Macenauerových, projít se stálou výstavou obrazů Jaroslava Němce nebo se dozvědět

něco zajímavého o historických dokumentech Kašperských Hor. Videopozvánky do Kašperských Hor se na Facebooku a YouTube kanálu objevují vždy ve čtvrtek ve 14 hodin.

Vznikají Šatníky pro samoživitele

Velmi těžce dopadá současná krize na rodiče samoživitele. Mnohým chybějí peníze na bydlení, na jídlo i na oblečení. Proto iniciativa ženských osobností Holky holkám pro ně s pomocí Diecézní charity zřídila v Plzni Šatník. Sídlí v Domoově sv. Zdislavy v Čermákově ulici 29 a rodiče v nouzi zde mohou vybírat oblečení každou středu od 14 do 18 h. Nezávisle na tom vznikla podobná aktivita i v Plané. Tady se rozhodla pomáhat parta žen sdružených ve facebookové skupině Maminčky z Plané – maminčákám. Zároveň zde rodičům samoživitelům pomáhá i Hadrotéka – recyklomóda. Všechny tři iniciativy se navíc propojily se Šatníkem Nory Fridrichové v Praze.

Víte, že...

...na tratích mezi Horažďovicemi, Sušicí, Klatovy a Domažlicemi budou jezdit lepší vlaky? Stane se tak díky novému dopravci. Dopravu tu od konce roku 2023 bude zajišťovat společnost GW Train Regio.

Inovacemi proti covidu

Plzeňský kraj se dlouhodobě soustředí na podporu vědy, výzkumu a inovací. Že je tento směr správný, se ukázalo také v boji s onemocněním covid-19.

Řada technologických firem a výzkumných pracovišť na univerzitách přišla s inovativními řešeními, která zvládnutí koronavirové krize významným způsobem usnadnila.

Úspěch slaví například firma WPA, která se primárně zabývá výrobou součástek pro letecký průmysl. Firma se hned po vypuknutí první vlny pandemie přeorientovala na výrobu nano-respirátorů.

Na projekt vyčlenili zkušené vývojáře a technology, do vývoje investovali přes 100 milionů ko-

run a výsledkem jsou certifikované dekontaminovatelné polomasky s filtry převyšujícími účinností FFP3. Filtry dokážou zachytit 99,995 % škodlivých částic a samotný materiál masky a její filtry mají minimální životnost deset let.

Do výroby ochranných pomůcek se na jaře 2020 pustili také dobrovolníci z Centra robotiky a SIT Port či ze Západočeské univerzity, kteří vyráběli na 3D tiskárnách nebo metodou řezání laserem ochranné štíty pro zdravotníky.

Odborníci z elektrofakulty se také zapojili do vývoje respirátoru CIIRC RP95, vyvíjeného na ČVUT. Plzeňský tým se podílel na vývoji silikonového výdechového ventilu a těsnění. Zajistil, aby byl respirátor dokonale těsný a aby nedocházelo k průniku virů.

Absolvent Fakulty aplikovaných věd Aleš Padrta zase navrhl speciální držák na lahvičky s očkovací vakcínou, které musejí při transportu stát, a přitom jsou svým tvarem nestabilní. Aleš Padrta přišel

s nápadem na pořadač v podobě plástve. Pojme dvanáct lahviček a vyrábí se – jak jinak – na 3D tiskárně. Dokumentace k němu je přístupná na internetu, aby si ho snadno mohli vyrobit všude, kde potřebují vakcíny převážet.

V krizové situaci významně pomáhají také studenti Fakulty zdravotnických studií nebo Fakulty pedagogické. Ve facebookové skupině Pomáháme v Plzeňském kraji nabízejí například doučování různých předmětů nebo hlídání.

Jeden svět na téma VYPADÁVÁŠ

Jeden svět je největším dokumentárním festivalem s tematikou lidských práv na světě a dlouhodobě patří k největším událostem svého druhu v Evropě. Jeho letošní ročník se uskuteční od 10. května do 6. června.

Rok 2020 představoval pro celou společnost nečekanou a těžkou výzvu a otevřel nové cesty. Změny se nevyhly ani festivalu Jeden svět. Především se z podstatné části přesouvá do online prostředí. V Plzni i v Sušici online program doprovodí několik venkovních akcí dle aktuální epidemiologické situace.

Uplynulé měsíce také ukázaly, že se svět může zastavit, a zároveň běžet dál. Můžeme se potkávat, i když jsme každý někde jinde. Můžeme nakupovat, aniž bychom museli vstát z postele. Anebo taky ne. Stačí,

aby nám vypadlo připojení. Stačí nemít počítač nebo chytrý telefon. Fyzicky je tu jeden svět. Reálně jsou tu dva. Svět těch, kdo jsou připojení, a svět těch, kteří vypadávají. „Vypadáváš“ se stalo jedním z nejčastějších slov, která provázela setkání lidí zprostředkovávaná technickými možnostmi internetu.

Festivalové téma Vypadáváš chce proto upozornit, jak se v digitalizovaném světě zvýrazňují existující nerovnosti a jak se z jeho povahy rodí nové. Co když patříme k těm, kteří už vypadli nebo brzy vypadnou?

Farmáři z Tachovska našli inspiraci v zahraničí

Takzvané pop-up, neboli zážitkové večere na farmách, nejsou ve světě žádnou novinkou. Vyhlášené je jimi například Toskánsko. Podobná aktivita však již klíčí také u nás.

„Na letošní rok chystáme několik termínů zážitkových večerů a věříme, že se nám je v létě podaří realizovat,“ prozrazuje Michal Spurný, majitel Farmy u Františky na Tachovsku.

Na jeho farmu můžete zavítat celoročně, stačí si na jejím webu www.farmaufrantisky.cz

domluvit exkurzi. Majitelé na léto připravují i dva termíny prodloužených víkendů pro děti s názvem Se zvířaty okolo farmy.

Farma U Františky nese jméno své původní majitelky, Františky Spurné. Od ní současní majitelé převzali v roce 2016 malé stádo koz a začali budovat malou ekologickou farmu na zpracování koziho mléka. Pandemický rok jim však ukázal, že potravinová soběstačnost je to nejdůleži-

tější, a tak začali nabídku rozvíjet dále.

„Dřív jsme jezdili na farmářské trhy a nabízeli naše produkty do obchůdků s BIO potravinami. Na konci roku jsme se rozhodli pro změnu a začali zavážet bedýnky s potravinami až domů. V bedýnkách je kompletní sortiment potravin, které užije každá domácnost,“ vysvětluje Michal Spurný a dodává, že se aktuálně blíží k naplnění kapacity zákazníků, které jsou schopni uspokojit.

Slavnosti svobody budou on-line

Letošní Slavnosti svobody budou virtuální. Nabídnou třeba živé rozhovory s veterány z USA a Belgie, záběry na Convoy of Liberty z minulých let nebo program, který představí vojenská historická letadla.

Pokud se zásadně zlepší epidemická situace, mohla by ve dnech oslav být v ulicích Plzně k vidění i oblíbená vojenská technika. Dále bude připravena soutěžní stezka Cesta ke svobodě, v mázhausu plzeňské radnice bude instalována výstava Americká pošta v Československu a ve Smetanových sadech výstava z knihy Svoboda nebyla zadarmo. Plzeňská pobočka Paměti národa za podpory města a kraje chystá v Návštěvnickém centru Plzeňského Prazdroje velkou multimediální výstavu Osvobození bez svobody.

Marie Terezie ve Světcích zůstala

Před čtyřmi lety se na území Plzeňského kraje natáčel první díl koprodukční minisérie Marie Terezie a před rokem bylo uvedeno její druhé pokračování. To bylo nominováno na Českého lva v kategorii nejlepší kostýmy, masky a scénografie a za scénografii také Českého lva získalo. Nyní filmaři chystají třetí a závěrečný díl a Plzeňský kraj se opět dostal do jejich hledáčku.

„Byli jsme osloveni, abychom pomohli najít specifickou barokní lokaci: dobový interiér se schodištěm do dalšího patra,“ prozrazuje Radka Šámalová z Regionální filmové kanceláře Plzeňského kraje.

První díl Marie Terezie se natáčel v jízdárně ve Světcích u Tachova, která se díky tomu stala lákadlem pro turisty.

„Původně si filmaři vybrali Španělskou dvorní jízdárnu ve Vídni, ovšem nakonec zvolili Světce, a to pro jejich unikátnost,“ říká kastelán Pavel Voltr.

Jízdárnu, která má ve filmu představovat císařskou španělskou jezdeckou školu v Hofburgu, změnili filmaři téměř k nepoznání, na podlahu navezli vrstvu písku, objekt doplnili dekoracemi, vybavili dokonce i přilehlé stáje. Vše

zde zůstalo a návštěvníci to mohou vidět v rámci prohlídky.

Jízdárna je českým unikátem a její budova je nepřehlédnutelná. V rámci prohlídky nejvíce zaujme impozantní hlavní sál s dřevěným krovem.

Ostrá debata o jaderném úložišti na Horažďovicku

Náměstek Plzeňského kraje Josef Bernard a starostové obcí Horažďovice, Chanovice, Kovčín, Kvášňovice, Pačejov, Maňovice a Velký Bor se střetli v ostré debatě se zástupci ministerstva průmyslu a obchodu v čele s Karlem Havlíčkem. Tématem bylo plánované hlubinné úložiště jaderného odpadu v oblasti Březový potok.

Zástupci kraje a obcí si vyžádali jednání o tématu i přes současnou pandemickou situaci. Důvodem jsou další uskutecněná rozhodnutí ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) a Správy úložišť jaderného odpadu. V prosinci minulého roku byl zúžen počet potenciálních lokalit pro vybudování úložiště z devíti na čtyři a lokalita Březového potoka byla v lednu rozšířena o další čtyři obce: Horažďovice, Malý Bor, Břežany a Kovčín. Úložiště se tedy nyní přímo dotýká deseti obcí.

Obce a kraj se cítí být poškozovány ve svých právech. Rozhoduje se o projektu, který zásadně ovlivní kvalitu života místních obyvatel. Přes

sliby vlády ale stále neexistuje zákon o zapojení obcí do procesu výběru lokality, proto je celý proces výběru považován za právně nesprávný. Ve většině dotčených obcí proběhla referenda, která projekt odmítají, a ve všech obcích jsou platná usnesení zastupitelstev, která zavazují starosty k působení proti výstavbě.

Stále se ozývají názory, které zpochybňují ekonomicko-technické vymezení pravidel pro budování úložiště. Dosaďovaní zapojení samospráv do procesu považují starostové za ryze formální a účelové.

„Co je pod zemí, je stejně důležitější jako to, co je nad zemí,

tedy obce a lidé, kteří v nich žijí. Celý proces výběru lokality je silně technicistní s důrazem na geologické podloží a od socio-ekonomických dopadů na obyvatele se vzdaluje. Nyní se vám postup může jevit jako efektivní, ale právní bitva, která nás čeká vzhledem k vašemu postupu, ho může zásadně zbrzdit,“ řekl zástupcům ministerstva na jednání Josef Bernard.

„Za ty dlouhé roky, co naše obce bojují proti záměru státu u nás vybudovat úložiště, vznikla z naší strany vůči státu a Správě úložišť obrovská nedůvěra a příkopy mezi námi jsou velmi hluboké. Sliby se

neplní, jedná se o nás bez nás a využívají každou příležitost, jak nás obejít,“ dodává starosta Pačejova, Jan Vavříčka.

Záměry o zařazení území na Horažďovicku do uvažovaných lokalit pochází z roku 2003. „Direktivně nám to tehdy oznámil ředitel Správy úložišť a hned také řekl, že obce a občané nemohou a nebudou moci do rozhodování státních úředníků zasahovat. Tento neutešený stav o nás bez nás přetrvává po celou dobu,“ říká mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti a starosta Chanovic Petr Klásek a zdůrazňuje, že navrhované úložiště a nenávratný způsob ukládání jaderných odpadů zcela změní a zničí způsob života lidí v daném místě. „Obce a jejich občané proto musí usilovat o zachování svých práv, hájit své místo pro život vytvořené generacemi předků a toto místo v pořádku předávat svým potomkům. A vládoucí garnitura si musí uvědomit, že žijeme v demokratickém státě,“ uzavírá Petr Klásek.

Třetí vlna kotlíkových dotací je tady

Ministerstvo životního prostředí uvolnilo pro kraje dalších 600 milionů korun na výměnu zastaralých kotlů v rámci třetí vlny kotlíkových dotací. Peníze budou nejprve přerozděleny

všem žadatelům, kteří mají již podané žádosti v dotačním titulu „ZÁSOBNÍK - Pořízení ekologického vytápění v domácnostech III“. Následovat bude vyhlášení další výzvy v celko-

vé výši 15 milionů korun. Tyto žádosti se budou přijímat od 1. června. Majitelé rodinných domů si budou moci podat žádost elektronicky prostřednictvím aplikace eDotace a získat

finanční podporu až 127 500 Kč na výměnu stávajícího kotle na pevná paliva s ručním příkládáním za plynový kondenzační kotel, tepelné čerpadlo nebo kotel na biomasu.

Kulturní organizace Plzeňského kraje využívají intenzivně zdroje EU

Dostavba východního ambitu kláštera v Mariánské Týnici nebo vznik Centra pro podporu výtvarné kultury na Klenové – to jsou dva nejvýznamnější projekty, které se realizují díky evropským dotacím.

I v této epidemiologicky nepříznivé době pokračují projekty kulturních příspěvkových organizací Plzeňského kraje podpořené evropskými dotacemi. Ty jsou zásadní pro to, aby se tyto projekty vůbec uskutečnily, protože kraj by je nemohl ze svého rozpočtu plně zafinancovat.

Nejunikátnější akcí je dostavba východního ambitu a kaple barokního poutního areálu Mariánská Týnice, která vyšla na bezmála 60 milionů korun. Kostel Zvěstování Panny Marie s bývalým cisterciáckým proboststvím jsou národní kulturní památkou. Nový ambit kopíruje projekt Jana Blažeje Santiniho, který ho před zhruba třemi sty lety nedokončil. Původně

měl být otevřen loni, ale vinou pandemie se otevření přesouvá na přelom letošního května a června.

Největším projektem podpořeným z evropských peněz je Centrum pro podporu výtvarné kultury na Klenové za 106 milionů Kč, z čehož by dotace měla dosáhnout 64,5 milionu Kč.

K areálu hradu a zámku na Klenové, kde sídlí krajská galerie, patří též nedaleké hospodářské budovy statku, které jsou v současné době ve špatném technickém stavu. Areál by měl být opraven a následně zde budou uloženy a ještě více zpřístupněny zajímavé sbírky. Vzniknou tu také prostory pro restaurování nebo ateliér pro badatele.

„Stavba začala už koncem loňského roku, kdy kraj investoval prvních sedm milionů korun. Letos by tam mělo jít z rozpočtu dalších osmdesát milionů. Souběžně se připravuje veřejná zakázka na dodávku skladovacího mobiliáře,“ doplňuje náměstek hejtmanky pro kulturu a památkovou péči Marek Ženíšek s tím, že celá akce by měla být stavebně dokončena do konce letošního roku.

Díky evropským dotacím proběhla také rekonstrukce depozitáře Studijní a vědecké knihovny, do něhož se vejdou nové knihy, které vyjdou v příštích třiceti letech, nebo oprava Loosova interiéru bytu rodiny Oskara Semmlera. V Kašperských Horách bude letos dokončeno nové sklářské muzeum představující slávu šumavského skla, které bude mít specializované depozitáře a konzervátorské pracoviště.

Letos byla také zahájena oprava domů, v nichž sídlí Národopisné muzeum Plzeňska, a odstartovalo rovněž budování nové stálé expozice klavovského muzea a přenesení roubené chalupy s chlévy do Expozice lidové architektury v Chanovicích.

„Jsem velmi rád, že jsou naše příspěvkové organizace v oblasti kultury tak aktivní i v současné složité situaci. Uznání patří všem ředitelům,

Rekonstrukce depozitáře Studijní a vědecké knihovny, stav před zahájením stavby a aktuální stav, foto Milan Říský

kteří tyto náročné projekty realizují, protože tím přispívají nejen k dalším nabídkám pro své návštěvníky, ale především díky dosaženým dotacím šetří finanční prostředky Plzeňského kraje, které tak mohou být vynaloženy na další důležité potřeby našich občanů. Celková částka ve výši 378,4 milionu Kč, kterou bychom měli získat od Evropské unie na výše uvedené akce, rozhodně není při celkovém objemu nákladů ve výši 481,5 milionu zanedbatelná. Chci věřit, že takto úspěšní budeme i v budoucnu,“ uzavírá Marek Ženíšek.

Dostavěná část areálu Mariánské Týnice, foto Václav Podestát

MASkou křížem krážem

Místní akční skupina Radbuza připravila pro všechny malé i velké turisty a výletníky šifrovací hru s názvem MASkou křížem krážem, která vznikla za podpory Plzeňského kraje. Máte-li už hlad po výletech a nadto i objevitelského ducha a rádi byste se dozvěděli o zapomenutých a skrytých místech regionu jižního a severního Plzeňska, stačí se zaregistrovat přes webový portál www.stopovacka.cz. Následně získáte šifru a po jejím úspěšném vyluštění už můžete vyrazit do terénu za prvním cílem.

Na daném místě vás uvítá umělecky vykováný stojan s informační cedulí, která vás nejen obohatí o zajímavosti o dané lokalitě, ale zároveň vám poskytne osmimístný kód. Ten zadáte na svém webovém profilu

a hra může díky nové šifře pokračovat.

Aktuálně jsou pro vás v regionu připraveny dvě trasy, každá s patnácti zastaveními. Zajímavých míst, která na svou

pozornost u návštěvníků ještě čekají, je stále mnoho, a tak se již brzy můžete těšit na rozšíření hry o další lokality. Pokud si u nějaké šifry opravdu nebudete vědět rady, je pro vás připrave-

na pomoc ve formě „žolíka“, se kterým na webu obdržíte bližší nápovědu k vyřešení dané šifry. Úspěšní řešitelé celé trasy se mohou těšit na odměnu, kterou pro ně MAS Radbuza připravila.

Kraj má skvělý Instagram

Plzeňský kraj obsadil 2. místo v soutěži krajů o nejlepší instagramový účet Zlatý lajk. Přestože vítězný Středočeský kraj nastavuje latku hodně vysoko, stříbrný profil Plzeňského kraje @turisturaj, který provozuje oddělení cestovního ruchu, mu šlape zdatně na paty. Zejména co se kvality fotografií týká.

Plzeňský kraj svůj Instagram ale zaměřuje o něco více i na společenské dění. Příspěvky jsou velmi kreativní, odvázané a autoři ze Scale social často experimentují s kompozicí a vymýšlejí neotřelé nápady. Skvě-

le a profesionálně zpracované jsou i stories, včetně náhledových ikoněk.

Plzeňský kraj jde zkrátka ve světě sociálních médií tím správným směrem.

Turistická informační centra máme nejlepší!

Agentura CzechTourism v roce 2020 uskutečnila ve spolupráci s Asociací turistických informačních center ČR výzkum zaměřený na monitoring služeb TIC metodou Mystery Shopping. Absolutně nejlépe hodnocená jsou TIC v Plzeňském kraji. Ta dosáhla skvělých 97 %, což je o šest procentních bodů nad celorepublikovým průměrem.

Když hraješ, neodcházej,

říká v rozhovoru hokejový talent David Jiříček

Patří k největším hokejovým objevům za poslední rok. Ještě ne osmnáctiletý obránce Škody Plzeň má stabilní místo v sestavě a je oporou mládežnické reprezentace do 18 let. Zúčastnil se i mistrovství světa dvacetiletých a debutoval jako nejmladší hráč v historii českého hokeje v reprezentačním A-týmu proti Rusku v listopadu 2020.

S hokejem se dnes začíná velmi brzy. V kolika letech jste se postavil na brusle?

Ve třech letech v Klatovech, kde jsem se narodil. Nejdřív jsem s tátou chodil na volné bruslení a pak mě přihlásil do klatovské přípravky. Ke sportu mě vlastně přivedli oba rodiče, protože máma hrála volejbal a táta ho-

kej. V šesté třídě jsem pak přestoupil do Škodovky. Ale to jsme pořád bydleli v Klatovech, takže jsem cestoval na tréninky a zápasy do Plzně a pak zase zpátky do Klatov. Vozil a vozí mě táta autem, ale vždycky to nešlo, takže jsem pendloval i vlakem. A často to bylo tak, že jsem jel brzo ráno na trénink, pak jsem

se vracel do školy v Klatovech a odpoledne znovu do Plzně. Ale já jsem se rozhodl, že ten čas kvůli hokeji obětuju.

Chodil jste už jako malý kluk na „dospělý“ hokej?

Až když jsem začal hrát v Plzni. Jako žáci jsme chodili zametat led při zápasech. Samozřejmě taky do hlediště.

Pamatuju se na šestý finálový zápas se Zlínem, kdy jsme si mysleli, že indiáni vyhraju a my budeme oslavovat titul. Ale prohráli, až v posledním zápase to rozhodl Martin Straka ve Zlíně. Po tom zápase v Plzni se pochodovalo od zimáku na fotbalovou Viktorku, která hrála taky o titul. Pa-

matuju se, jak se všechno vyhrnulo ven, seřadilo se to do průvodu a hromadně vyrazilo na fotbal. Ale tam už jsem nešel, vraceli jsme se do Klatov.

Vy pořád studujete, že?

Ano. V Plzni na Sportovní a podnikatelské střední škole. Je nás tady pár hokejistů, protože škola spolupracuje s klubem. Vlastně chodím do takové hodně hokejové třídy.

Období přechodu z juniorského hokeje mezi dospělé se považuje obecně za těžké, spousta hráčů ho nezvládne a nedokáže se prosadit. Vám se přechod podařil plynule. Čemu za to vděčíte?

Úplně přesně nevím, určitě je za tím spousta práce a taky trochu štěstí, že si Škodovka hlídá mladé hráče. Hlavně ale ten přechod pořád trvá a já nesmím polevit.

Na první zápas mezi dospělými asi nezapomenete.

To určitě ne. Nastoupil jsem proti Spartě a hlediště bylo plné. Pak jsem ještě odehrál ve zbytku sezóny nějaké zápasy před diváky, ale pak to skončilo s covidem. Teď hrajeme už dlouho bez diváků, a i když jsme si zvykli, není to ono.

V čem jste podle vás při hře nejsilnější a co potřebujete zlepšit?

Hlavně musím nabrat svalovou hmotu, abych se zlepšil v osobních soubojích, protože v áčku je to při soubojích diametrálně odlišné od juniorů. Při rozboru po zápase je pak vidět na videu, kde jsem udělal chybu. Jinak si ale myslím, že mám to, čemu se říká čtení hry nebo herní myšlení. Asi jsem to pochytil už v dětství, než jsem se definitivně rozhodl pro hokej, sportoval jsem i jinak, například jsem hrál tenis nebo fotbal. V tenisu musíte předvídat, kam půjde míček, fotbal je zase dobrý pro kombinaci. Určitě je dobré začínat všestranněji, každý sport vám něco dá.

Hrál jste postupně v mladších reprezentačních výběrech. Jak jsme na tom podle vás v porovnání se světovým hokejem?

Od každého týmu si můžeme něco vzít. Kanada a Amerika jsou určitě dál celkově, taky díky tomu, že mají obrovskou základnu v mládeži. Rusové jsou taky o krok napřed, většinou nás na turnajích porázejí, ale se Švédy a Finy máme od reprezentační šestnáctky celkem vyrovnanou bilanci. Od Švédů bychom mohli okoukat jejich dovednosti, Finové zase nevynechají žádný zápas, i kdyby prohrávali 4:0. To je hodně o národní mentalitě, nejen o hokeji. Rusové jsou vždycky organizovaní, u nich si snad nikdo nedovolí hrát něco jiného, než jak to mají nacvičené.

Co naopak vidíte jako silnou stránku našeho hokeje?

Pořád platí, že umíme herně improvizovat. Ale hokej se strašně zrychlil a zpřesnil. Většinu systémů máte v krvi a při hře přesně víte, kdy a na koho vystoupit, kam hrát kotouč a podobně.

Mají vůbec dnešní diváci šanci postřehnout, že na ledě se v podstatě odehrává řada šablon a že hráči automaticky přecházejí do daných vzorců?

Diváci, kteří se víc zajímají o hokej, to určitě poznají, ale většinu

stejně zajímají nejvíc góly, hity a skvělé brankářské zákroky. Kvůli tomu se na hokej chodí.

To, co říkáte, by asi mohlo charakterizovat i boj Škodovky s Olomoucí o čtvrtfinále, kde na sebe narazily dva rozdílné propracované styly a ten plzeňský zkrátka neuspěl.

Určitě. My hrajeme ofenzivní hokej, Olomouc to má naopak vymakané v obraně. My jsme se proti jejich stylu nedokázali prosadit. Prostě hráli skvěle. A jenom se potvrdilo, že v boji o play off se mažou rozdíly mezi tím, jestli jste skončili v základní části pátí nebo dvanáctí.

Jak byste charakterizoval současný výběr osmnáctiletých reprezentantů, který se chystá na mistrovství světa v USA?

Myslím, že máme soudržný mančaft. Ale k úspěchu se musí sejit víc věcí. Hodně důležité bude, jak zvládneme první zápas s Německem. Já hrozně obdivuju kluky, kteří byli na přípravném kempu zavření přes dva měsíce a nemohli hrát víc přípravných zápasů. Já to mám o něco kratší, protože jsem byl v zápasovém tempu, než jsme vypadli s Olomoucí v boji o čtvrtfinále.

V Americe vás čeká úzké kluziště a tím pádem jiný styl hry. I když teď v kempu trénujete na

přízpusobeném hřišti, zápasy o body jsou něco jiného. Vyhovuje vám spíš úzké nebo širší kluziště?

Já jsem toho na úzkém kluzišti zase tolik neodehrál. Jenom na pár turnajích za oceánem. Samozřejmě mám zažité širší hřiště. Myslím, že bych potřeboval sezónu dvě odehrát na užším, abych poznal, co mi vyhovuje víc.

Pořád jste na začátku kariéry. Bavíte se s někým na téma, jak dál? Jestli třeba zkusit hokej v nějakém evropském klubu nebo pokračovat dál ve Škodovce a čekat na lepší nabídky?

Na to je moc brzo. Platí „když hraješ, neodcházej“. Žádnou větší debatu na nějaký přestup nevedu. Zatím není proč, jak jsem říkal, pořád to беру tak, že jsem v nějakém období přestupu z juniorů do dospělého hokeje.

Asi je zbytečné se ptát, jestli byste chtěl hrát někdy v NHL. To je sen každého hokejisty. Sledujete zápasy ze zámoří?

Ale ano, kouknu se. Že bych ale po nocích zapínal televizi na každý zápas, to ne. Co se týče touhy po hraní v NHL, můj ročník se bude draftovat až příští rok. Tak jsem zatím v klidu.

Abychom nebyli jen u hokeje, co nějaká záliba? V mladé generaci je populární třeba play station nebo surfování na sociálních sítích.

Play station si zahraju, proč ne. Baví mě spíše sledovat jiné sporty, mám rád třeba fotbal nebo motoristické závody. Formule 1 a taky rallye. V Klatovech se jezdí Rallye Šumava, tak to bych se klidně vyrazil podívat živě. Ale každopádně jsem pořád ve druháku na střední škole, takže se musím věnovat i studiu. Dost často skončím po tréninku a po úkolech ze školy na gauči u televize. Fakt mi hokej a učení zabírá nejvíc času.

Rozhovor připravil Miroslav Anton

**Hejtmanka
ocenila
pedagogy
u příležitosti
Dne učitelů**

35 pedagogů z celého Plzeňského kraje se zúčastnilo slavnostního ocenění u příležitosti Dne učitelů. Z důvodu současné epidemické situace se akce uskutečnila on-line formou za účasti hejtmanky Plzeňského kraje Ilony Mauritzové a náměstka pro oblast školství a sportu Rudolfa Salvetry. Učitelé ze všech stupňů vzdělávání od mateřských škol až po univerzitu následně obdrželi děkovný list a pamětní medaili spolu s drobným dárkem jako poděkování za jejich kvalitní práci v oblasti školství. Mezi oceněnými bylo i mnoho ředitelů škol, kteří za mimořádné situace související s vyhlášením nouzového stavu dokázali organizačně vše zabezpečit tak, aby jejich školy mohly například vzdělávat děti rodičů s těžkých profesí, nebo jejich studenti pomáhali ve zdravotnictví.

Na univerzitě se zabývali smrtí Jana Masaryka

Jan Špička z výzkumného centra NTC Západočeské univerzity v Plzni a Martin Čermák, absolvent tamní Fakulty strojní, se více než dva roky zabývali otázkou smrti syna TGM a bývalého ministra zahraničí ČSR Jana Masaryka, k níž došlo za dodnes nevyjasněných okolností v noci z 9. na 10. března 1948. Na základě měření, výpočtů a počítačových simulací došli k závěru, že smrt bývalého československého diplomata nemusela být způsobena vnější silou, jak vyplynulo z posledního vyšetřování z let 2001-2003. V říjnu 2019 proto dvojice mužů podala podnět ke znovuotevření vyšetřování.

Bylo už vyšetřování ukončeno? A s jakým výsledkem?

M. Č.: Kriminalisté z Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu letos v březnu případ odložili s tím, že na základě dostupných faktů nelze potvrdit ani vyvrátit žádný z možných způsobů úmrtí. Připustili tedy, že příčinou smrti mohla být sebevražda. Současně také konstatovali, že varianta násilného vyhození Jana Masaryka z okna se jeví „s pravděpodobností hraničící s jistotou jako nereálná“.

Potvrdili tedy vlastně vaše zjištění. Jak jste dospěli k tomu, že se mohlo jednat o sebevraždu? Jaké metody jste používali?

J. Š.: Pracovali jsme exaktně s využitím nástrojů, které v době předchozích vyšetřování Masarykovy smrti nebyly k dispozici, například softwaru Virthuman, který se používá ve výzkumném centru NTC pro analýzu chování lidského těla při dopravních nehodách. Měření jsme prováděli přímo v Černínském paláci, kde k úmrtí došlo, i v našich laboratořích, kde jsme využili i biomechanické modely a po-

čítačové simulace. Získali jsme také fotodokumentaci, klíčové výpovědi, schémata a původní pitevní protokol.

Jaký byl výsledek vašich měření?

J. Š.: Prokázali jsme, že před pádem stál Jan Masaryk na vnější římsě v prostoru mezi okny Černínského paláce asi 1 metr od okraje otevřeného okna koupelny. Zjistili jsme také, že nebylo zapotřebí vnější síly útočníka, aby jeho tělo bylo nalezeno ve vzdálenosti 2,9 metru od zdi druhého nádvoří, a konečně, že způsob vraždy vyho-

zením nebo vystrčením z okna se jeví jako značně nereálný.

Policie uznala, že příčinou smrti skutečně mohla být sebevražda, a pokud to byla vražda, musela s největší pravděpodobností proběhnout jinak, než se donedávna předpokládalo. Co to pro vás znamená?

M. Č.: Je to potvrzení našich výsledků a máme z toho samozřejmě radost. Nicméně tématu se budeme věnovat i nadále. Stále se domníváme, že je ve veřejném zájmu okolnosti úmrtí Jana Masaryka řádně vyšetřit, popsat a pochopit.

Gymnazistou roku 2021 se stal František Babuljak

Plzeňský kraj vyhlašuje od roku 2016 vědomostní soutěž pro žáky gymnázií Plzeňského kraje. V letošním roce proběhla soutěž kvůli pandemii online formou. Soutěžní otázky připravili jako již tradičně garanti Krajského centra vzdělávání a Jazykové

školy Plzeň a byly zaměřeny na oblast přírodních, společenských věd a všeobecný přehled. Prvního kola soutěže se zúčastnilo 99 gymnazistů ze 13 gymnázií z Plzeňského kraje, soutěžící měli na vypracování testu 90 minut. Tři nejlepší řešitelé

postoupili do závěrečného kvízu, ve kterém zvítězil František Babuljak z Gymnázia a Střední odborné školy v Rokycanech. Soutěžící umístění na prvních 6 místech obdrželi poukázky na nákup elektroniky v hodnotě 5 000–1 000 korun.

Uznávaný běžecký trenér Jiří Mašek vydal knihu

Maličkosti dělají život krásnějším. Tak se jmenuje nová kniha běžeckého trenéra Jiřího Maška. Publikace mapuje celkem třicet povídek o běhání nebo kávě. Téměř všechny povídky se navíc vztahují k Plzeňskému kraji, kde od svého narození Jiří Mašek bydlí a pracuje. „Každá z povídek má jistý reálný základ, tudíž nejsou zcela vymyšlené, přesto

i zde fantazie hraje velkou roli,“ říká Jiří Mašek. Některé z příběhů zažil na vlastní kůži, jiné vyslechl od svých kolegů v práci, při sportu či odposlouchal od neznámých osob při svých cestách za prací ve vlaku, autobuse nebo mezi lidmi na ulici. „Hlavním účelem je pobavit čtenáře příběhy, které přináší život, a že i na základě maličkostí se ten

náš život stává pestřejším a ve-selejší,“ dodává Mašek.

Novou knihu podpořil Plzeňský kraj dotačním programem „Podpora literární tvorby a publikační činnosti 2020.“

JIŘÍ MAŠEK (*1964) je v současnosti běžecký trenér na plný úvazek, redaktor a zakladatel běžeckého projektu TEMPO MAKERS.

Hvězda výuky na dálku učí v Horažďovicích

K ocenění práce pedagogů v „covidové době“ byla v průběhu roku mediálním domem *Economia* a redakcí *Aktuálně.cz* vyhlášena celostátní anketa s názvem Hvězdy výuky na dálku, do níž bylo ve své první fázi nominováno téměř 500 srdcařů. S velkým potěšením můžeme oznámit, že Mgr. Petr Curko (ZŠ Horažďovice, Blaten-

ská) obsadil první místo v kategorii výuková videa, a navíc se s 58,3 % hlasů stal celkovým vítězem ankety. Jeho vzdělávací videa zveřejňovaná na platformě YouTube se podle všeho stala oblíbenou pomůckou při získávání nových vědomostí, o čemž svědčí i nedávné překonání milníku jednoho milionu zhlédnutí.

Sportovní talent AIS

V této rubrice představujeme talentované jedince, kteří reprezentují Plzeňský kraj.

Martin Kočandrle (19 let), Sport club Plzeň

Student Sportovního gymnázia Plzeň, letošní maturant.

V minulých letech vybojoval celkem 9 medailí z MČR jednotlivců i družstev, počínaje olympiádou dětí a mládeže a konče MČR v klasickém lyžování.

Úspěchy v sezóně 2020/2021:

- 2. místo celkově v ČP juniorů
- 2x stříbrný na juniorském MČR (10 km klasicky, 15 km volně)
- reprezentant České republiky
- účastník juniorského mistrovství světa 2021 ve Vuokatti (Finsko)

Martin Kočandrle patří mezi sportovce, které podporuje Plzeňský kraj prostřednictvím Akademie individuálních sportů Plzeňského kraje. Akademie pečuje o talentované jedince reprezentující náš kraj na mezinárodní úrovni.

Starat se musíme nejen o tělo, ale i o mysl a duši

Psychoterapeutka Helena Skořepová se více než dvacet let věnuje myslí a duši klientů, kteří vyhledají její pomoc. Pracuje s jednotlivci, se skupinami i dětmi, přednáší ve firmách, je spolumajitelkou společnosti, ve které spojuje pohyb a psychologii. Jak se dívá na současnou situaci pohledem psychoterapeuta?

nikovat s přáteli a rodinou, alespoň jednou týdně.

Mladý člověk si s touto situací zřejmě poradí o trochu lépe, ale jak pomoci seniorům?

Senioři jsou bezesporu tou nejohroženější skupinou, ale i pro ně platí pravidlo najít si režim a aktivity, které jim dělají radost, chodit ven, zavolat si alespoň jednou týdně s přáteli a rodinou a najít si třeba i možnosti sebevzdělávání, zaplatit si online lístek do divadla, poslouchat hudbu, zkrátka vytvořit si svůj bezpečný svět, kde se budou cítit dobře. A uvědomit si, že náš život neřídí jen vir, ale také akti-

vity a myšlenky, které si mohou vybírat navzdory situaci a které je budou udržovat v relativně dobré psychické pohodě.

Existují rituály či praktiky, které nám pomohou zvládnout současné stresující období?

Pomáhá nám určitě komunikace, nebýt se svými myšlenkami sám, pomáhá nastavení a dodržování vlastních vnitřních pravidel, která nám pomohou prožít aktivní den. Doporučuji hledat si koníčky, které mohou provozovat, např. četbu, poslech hudby, malování, ruční práce, vaření anebo třeba poslouchání sebevzdělávacích

podcastů, sledování online divadla, ale třeba i aromaterapie a procházky přírodou, kde mohou sportovat nebo třeba fotografovat. Zkrátka nedovolit své hlavě, aby přijala bezvýhodnost situace, protože tím škodíme nejen své imunitě, ale i své psychice.

Když už je opravdu zle, kam se můžeme obrátit? Kde najdeme pomoc?

Pokud cítím, že mi přes všechno to, co dělám, není psychicky dobře, že mám strach, cítím se sám a podléhám svým smutkům, je důležité si to v první řadě přiznat. Nesnažit se to přeprat a potlačit, ale být k sobě upřímný, a potom se svěřit svým blízkým. Často rozhovor s rodinou nebo přáteli pomůže a vytáhne nás z té tmy a beznaděje. Pokud ne, na nic nečekat a vyhledat odbornou pomoc, dojít si o svých pocitech popovídat s terapeutem a nestydět se za to. I to je součástí naší duševní hygieny a všichni víme, že zadržování emocí a jejich popírání vede k dlouhodobým problémům s psychikou i fyzickým zdravím. Když se naučíme na sebe myslet a aktivně se o sebe starat, naše tělo i mysl nám to pak vrátí psychickou pohodou a dobrou imunitou. A tu dnes potřebujeme opravdu všichni bez rozdílu.

Omezení trvají příliš dlouho a nezdá se, že by se život vracel k normálu. Co dělat, aby na člověka tolik nedopadaly chmury?

Tahle doba je opravdu složitá nejen v tom, že je už pro většinu z nás příliš dlouhá, ale také proto, že se na nás valí velké množství negativních informací, které vyvolávají strach, stres a obavy a kterým musíme čelit. A čelíme jim doma, v samotě a izolaci, s diáři, které nemáme čím zaplnit a vše se nám zdá opravdu nekonečné a bezvýhodné. Proto je potřeba si uvědomit, že vždycky máme možnosti. Základem je najít si režim, tzn. zaplnit naše diáře aktivitami, které jsou možné, a nepodlehnout pocitu, že nemohu nic. Nastavit si denní program a důsledně ho dodržovat, najít si věci, na které jsme předtím neměli čas. A nejdůležitější jsou tři základní věci: jídlo, spánek a pohyb na čerstvém vzduchu. Naopak vypnout všechna média a zapínat je pouze na nezbytně nutnou dobu, hledat si i pozitivní informace a komu-

Jak fungují vakcíny?

Očkování chrání před těžkým průběhem onemocnění a ztrátou života. V České republice jsou k dispozici zatím vakcíny tří výrobců – Comirnaty od společnosti Pfizer/BioNTech, Moderna a AstraZeneca. Všechny tři vakcíny dostupné na českém trhu mají vysokou účinnost, jsou schváleny Evropskou lékovou agenturou (EMA) i českým Státním ústavem pro kontrolu léčiv. Čtvrtá vakcína od firmy

Johnson je už rovněž schválena EMA, v dubnu by mělo do ČR dorazit 30-40 000 dávek. Vakcíny připraví imunitní systém očkovaného tak, aby dokázal rozpoznat koronavirus (SARS Cov-2) a bránit se proti němu připravenými protilátkami dřív, než virus stihne vyvolat příznaky onemocnění. Vakcíny nejsou schopné vyvolat onemocnění covid-19, protože neobsahují živý virus.

V kraji by se mohlo očkovat více, kdyby stát dodal dostatek vakcín

Páteřní síť očkovacích míst v kraji tvoří zejména v mimoplzeňských okresech Nemocnice Plzeňského kraje (NPK). Jsou největšími očkovacími místy na Klatovsku, Domažlicku, Rokycansku a jižním Plzeňsku, působí na Tachovsku. Rokycanská nemocnice provozuje i Velkokapacitní očkovací místo v Plzni na Skvrňanech, které bylo otevřeno v polovině března. Denní kapacita šesti očkovacích center zřizovaných NPK je 3 000 podaných dávek. Bohužel v březnu, z důvodu nedostatečného zásobování očkovacími látkami ze strany státu, mohly očkovat jen na necelých 30 procent

svého výkonu. „Máme připravené prostory, máme připravené očkovací týmy a v případě potřeby je umíme pružně rozšiřovat, umíme a chceme očkovat, klidně denně včetně víkendů, klidně od rána do večera. Vnímáme, že zájem veřejnosti o očkování je velký a jsme za to rádi, protože očkování nejenže pomůže lidem snáze vzdorovat případné nákaze, ale umožní nám také vrátit se do normálního života,“ říká šéf krajských nemocnic Jaroslav Šíma s tím, že k takovému scénáři už chybí krajským nemocnicím jediná věc. Pravidelné a dostatečné dodávky vakcín.

Covidová specializace Domažlické nemocnice

Domažlická nemocnice se stala nemocnicí specializující se na hospitalizaci covidových pacientů. Přineslo to mimo jiné velkou pozornost médií i veřejnosti, která poslání nemocnice přijala velmi kladně. Ještě v polovině února měla nemocnice „pouze“ 43 lůžek pro covidové pacienty. Ke konci měsíce už jich bylo 127 a pětina z toho pro pacienty v intenzivní péči, po fakultní nemocnici nejvíce v kraji. Nemocnice přijímala infekční pacienty ze čtyř okresů a pomohla tak celému kraji zachovat v nejhroší vlně pandemie dostupnost lůžkové péče pro covidové pacienty, aby se nemuseli ve významnějším počtu transportovat do jiných krajů. „Zřejmě i s tím, jak se povědomí o nemocnici rozneslo po celé zemi, tak k nám lidé denně přinášejí nebo posílají například květiny, vitamíny, nápoje, různé sladkosti koupené i doma pečené, dokonce uzeniny. Dárky jsou od lidí, fi-

rem, různých zájmových spolků a sdružení jak z Domažlic, tak z okolí, třeba ze Kdyně, ale i z Klatovska, Tachovska, z Prahy nebo Českých Budějovic. Provází je poděkování za to, co děláme, a plno milých vzkazů především pro personál na covidových odděleních. Právě tito zdravotníci si pak dary zpravidla rozdělí,“ říká Michaela Vlnatá, která dary nejčastěji přebírá a pak hned předává kolegům v nemocnici.

KAPACITY OČKOVACÍCH MÍST, KTERÁ PROVOZUJÍ NEMOCNICE PLZEŇSKÉHO KRAJE

Očkovací místo	aktuální denní kapacita OM*
KD Družba / Klatovská nemocnice	500
Domažlická nemocnice	320
KD Stod / Stodská nemocnice	500
Rokycanská nemocnice	320
Nemocnice Svatá Anna (Planá)	160
VOČM v Plzni Skvrňanech	1200
celkem	3000

*v případě potřeby a dostatečného množství očkovacích vakcín lze dále navyšovat
Poznámka: Mapa očkovacích míst v Plzeňském kraji je na poslední straně našeho měsíčníku.

**Pavel JAVORSKÝ
(ANO)**
zastupitel Plzeňského kraje

**Jiří PEK
(Piráti)**
předseda Finančního výboru
Zastupitelstva Plzeňského kraje

**Libor PICKA
(STAN)**
předseda Výboru pro kulturu,
památkovou péči a cestovní ruch
Zastupitelstva Plzeňského kraje

**Marie POŠAROVÁ
(SPD)**
zastupitelka Plzeňského kraje

I v časech koronaviru otevřel Plzeňský kraj opět grantové tituly v oblasti sportu, kultury i cestovního ruchu. Je to podle vás správně? A je tu peněz dost, málo nebo se tu mělo škrtnat víc?

JAVORSKÝ: Je naprosto správné, že granty máme a peníze v nich jsou dostatečné. Za zásadní považují podpořit udržitelnost uměleckých souborů, aby se nerozpadly. V cestovním ruchu je klíčová podpora destinačního managementu, abychom byli připraveni na turistickou sezonu, která nastane okamžitě po uvolnění restrikcí.

PEK: Souhlasím, že do těchto oblastí je třeba dávat peníze, ale otázka je, kam přesně. Měkké akce, jako je třeba pořádání festivalů, bych upozadil a dal bych přednost investicím a opravám budov a kulturních památek. Dá se totiž předpokládat, že stavební společnosti budou mít zájem hlásit se do výběrových řízení a my tak můžeme ušetřit.

PICKA: Kultura a sport jsou oblasti, které se v normálních dobách mohou nechat sponzorovat firmami a dalšími donátory. Ti však v současnosti také peníze nemají. O to důležitější je naše podpora. Navíc i když sport a kultura stojí,

jejich budovy, haly, sportoviště, divadla mají stále provozní náklady a je třeba se o ně starat. Stejně jako je třeba udržovat památky, knihovny, kostely nebo varhany. A to je smyslem dotací pro kulturu a cestovní ruch.

POŠAROVÁ: Musíme podpořit projekty, které bojují o přežití. Já bych se také spíše zaměřila na investice do památek a podobně. Zkrátka aby výstupem byla fyzická podoba.

STRUČEK: Podpora kultury, sportu i cestovního ruchu je nutná. Jen nesouhlasím s tím, že by se měla upozadit živá kultura. Podpora se musí rovnoměrně rozložit do všech segmentů. Umění vládnout kraji je také uměním rozdělovat prostředky na různé oblasti. Živá kultura bude po uvolnění hrát roli podporovatele sociálních kontaktů a na to bychom také neměli zapomínat.

VALENTA: Dotace na kulturu byly pro letošní rok oproti loňsku poníženy o deset procent, což považuji za rozumné. I cestovní ruch dostal jen 86,5 procenta, což je 16,7 milionu korun – i to je poměrně slušná částka. Je třeba dbát na to, aby se společenský život nezastavil a je třeba rekreačně – a podtrhuji rekreačně – sportovat.

Jsem rád, že jsme se na podpoře živé kultury shodli. V oblasti sportu vidím jako prioritu číslo jedna investice do dětí.

Pavel JAVORSKÝ

ŽENÍŠEK: Teď, kdy zažíváme jedno z nejhorších období pro kulturu a sport, je podpora velmi důležitá a věříme, že alespoň po část roku zažijeme normální situaci, na kterou jsme byli zvyklí a akce se budou moci konat. Ponižení částek pro granty vychází ze schváleného rozpočtu, je to realita a zároveň je to maximum možného. Šedesát tři milionů na granty v oblasti sportu, kultury a cestovního ruchu je pořád dobrá částka a udržení grantového systému je důležitý signál pro všechny aktéry, pořadatele a provozovatele, že se na ně nezapomí-

ná, že se s nimi i do budoucna počítá.

Z vašich odpovědí vykrystalizovaly dvě větve: podpořit více živou kulturu, nebo investice? A proč?

PEK: V oblasti živé kultury měli organizátoři možnost, pokud se jejich akce neuskutečnila loni, požádat o přesun peněz do roku letošního. Takže máme nejen nové peníze v letošních grantech, ale také tyto peníze z loňska. Proto jsem říkal, že by v letošních grantech měly být upozaděny měkké aktivity, tedy živá kultura. Pokud dojde k uvolnění, pak samozřejmě je třeba, aby se akce konaly. Mimo jiné i proto, že jsou na ně navázány i další profese, jako jsou třeba grafici, stánkaři, zvukaři a podobně.

POŠAROVÁ: Já bych se zaměřila i na živou kulturu prostřednictvím internetu, například na koncerty na webu. Myslím, že i kraj by měl takto svoji podporu směřovat.

ŽENÍŠEK: Myslím, že nejde říct, jestli se má do jedné či druhé větve investovat víc. Je třeba udržet obojí. A jestli někdo opravdu hodně odkákal pandemii, pak to byla živá kultura. Proto je nutné jí pomoci přežít – pořád to vyjde levněji, než ji nechat padnout a pak ji

Jiří STRUČEK
(ČSSD)

člen Výboru pro sport Zastupitelstva
Plzeňského kraje

Jiří VALENTA
(KSČM)

zastupitel Plzeňského kraje

Marek ŽENÍŠEK
(TOP 09)

náměstek hejtmanky pro oblast
kultury a památkové péče

chtít znovu aktivovat. I tak se na to musíme dívat.

Co se týče on-line aktivit, na to už zareagovaly některé grantové tituly v oblasti sportu a je možné o ně žádat. To doposud možné nebylo.

Pokud se akce nemohly loni uskutečnit, oslovili jsme všechny žadatele a zajímalo nás, zda jim i přes to vznikly nějaké náklady, a snažili jsme se jim je kompenzovat. To nebylo vůbec jednoduché a já děkuji zastupitelům, že umožnili na takové případy přidělit novou dotaci.

JAVORSKÝ: Jsem rád, že jsme se na podpoře živé kultury shodli. V oblasti sportu vidím jako prioritu číslo jedna investice do dětí.

STRUČEK: S tím souhlasím. Když se podíváme ven, tak se povolených pohybových aktivit účastní téměř jen dospělí. Vrátit děti zpátky ke sportu bude ohromně těžké. Proto bych se snažil podpořit hromadné akce pro děti a mládež.

VALENTA: Budme realisté: letošní rok nemá žádný dobrý epidemický výhled. Nic proti hromadným akcím, jako jsou festivaly, ale nemyslete si, že letos se něco uskuteční. Neuskuteční se nic. Bavme se spíše o akcích, kde bude za-

interesováno jen pár osob. Například o rekreačním sportu nebo o obnově pomníků či drobných staveb. A právě rekonstrukce památek nám zase mohou podpořit pracovní trh, který je také třeba rozvíjet. A tudy by se měly naše úvahy ubírat.

ŽENÍŠEK: Já pevně věřím, že za nějakých podmínek letos velké akce zařídíme. Nechci se smířit s tím, že by do konce roku 2021 nebyla povolena žádná živá kultura. Zároveň

Kultura a sport jsou oblasti, které se v normálních dobách mohou nechat sponzorovat firmami a dalšími donátory. Ti však v současnosti také peníze nemají. O to důležitější je naše podpora.

Libor PICKA

je to letos nastaveno tak, že do obnovy a rekonstrukce jde více peněz a my tu situaci využíváme i v našich organizacích, kde probíhají stavební a rekonstrukční práce.

V loňském roce museli všichni příjemci grantů řešit nějaké změny: buď se jejich projekt neuskutečnil vůbec, anebo v hodně pozměněné podobě. Ukázala tato situace nějaké slabiny krajského grantového systému? Měly by v něm být granty koncipovány jinak?

ŽENÍŠEK: V oblasti kultury se ukázal velký nedostatek v tom, že všechny programy jsou vyhlášeny dle nařízení Evropské komise, podle nějž je nutné proplatit vzniklé náklady, pokud se akce neuskuteční. Proto jsme to řešili vrácením celé částky a novou žádostí.

POŠAROVÁ: Já si myslím, že bychom se letos měli v kultuře přeorientovat víc do on-line prostoru.

JAVORSKÝ: Z pozice žadatele Destinace Sušicko postrádám širší koncepci. Kraj například vypsala grant na dobíjecí stanice pro elektrokolá, ale už nepředložil návrh, jak by měla vypadat síť podobných stanic. A tak se stalo, že to nadchlo spolek vesnic, který se rozho-

dl, že bude mít dobíjecí stanice v každé vesnici. Což rozhodně není koncepční.

Na závěr pojdte povolit uzdu fantazii: představte si, že je jaro 2022 a vy jste ten jediný, kdo rozhoduje, kam půjdou veškeré prostředky z krajských dotací na sport, kulturu a cestovní ruch. Co podpoříte?

JAVORSKÝ: Místní cestovní ruch, živou kulturu a sport dětí a mládeže.

PEK: Já bych nedělal žádnou zásadní změnu. Možná bych otevřel nějaké granty pro akce v on-line prostoru.

PICKA: Podpořil bych domácí cestovní ruch, pobyt v přírodě a sportování rodin s dětmi.

POŠAROVÁ: Snažila bych se využít současné situace a dala bych peníze do oprav památek, domácího cestovního ruchu a do sportování mládeže.

STRUČEK: Granty už jsou velmi vypracované, takže bych se je snažil zachovat. A i kdybych mohl rozhodovat sám, vždy bych se opřel o kvalitní odborníky z krajského úřadu.

VALENTA: Granty bych rozdělil plošněji, aby každý zájemce byl aspoň trochu uspokojen. V investicích bych se zaměřil na budovu galerie, kde by mohla sídlit i filharmonie.

ŽENÍŠEK: Strukturu grantů bych ponechal, jen bych asi vypsala další na podporu on-line prostoru, protože ten určitě nezmizí, ale naopak bude kulturu obohacovat i nadále.

**Hyde park vedla
Markéta Čekanová**

Cyklobusy pojedou i letos

Spuštění prvních linek cyklobusů je naplánováno na sobotu 24. dubna, s ohledem na pandemickou situaci se však může datum změnit. Jako první vyjíždějí tradiční cyklobusy do Brd a do Českého lesa. Z plzeňského Terminálu hlavní nádraží odjíždějí o víkendu a státním svátku mezi 8:30 až 8:35 ve směrech:

- Stříbro, Bor, Tachov, Stará Knížecí Huť

- Štáhlavy, Spálené Poříčí, Míšov, Rožmitál pod Třemšínem
- Chotěšov, Horšovský Týn, Poběžovice, Bělá nad Radbuzou a Přimda

Každá linka cyklobusu disponuje vlekem na 22 kol, a to včetně elektrokol. Výhodou je možnost přestupu z jiných autobusových linek či vlaků v uzlu hlavní nádraží na tyto linky cyklobusů. Zpět cyklo-

busy přijíždějí do Plzně před půl sedmou večerní a opět se nabízí možnost přestupu na jiné linky či vlaky. Plánovanou novinkou na letošní rok je mezinárodní linka po trase Klatovy – Nýrsko – Lam – Bodenmais, která by měla vyjet 15. května. Další cyklobusové a turistické linky vyjedou v průběhu června. Informovat o nich budeme v dalších vydáních našeho měsíčníku.

Náklady na zimní údržbu silnic

K 31. březnu skončila oficiálně zimní údržba silnic, za kterou je v kraji odpovědná Správa a údržba silnic Plzeňského kraje. Letošní zima se připomněla oproti minulým rokům nižšími teplotami i sněhovou nadílkou a přeháňkami, kte-

ré mimo jiné znamenaly škody ve větším rozsahu. Oproti loňskému roku vzrostly náklady na zimní údržbu o cca 45 milionů korun. Počasí se podepsalo i na zvýšeném odběru soli a inertního posypového materiálu. Ke konci

března činila spotřeba cca 25 000 tun soli a cca 14 400 tun inertu. Největší výtluky byly průběžně vyspravovány studenou asfaltovou směsí, které bylo spotřebováno kolem 150 tun. Nejvíce poškozené komunikace jsou například

Pačejov – Olšany, Číčov – Lučičtětě, Telice – Buková, průtah Lestkov, Výškovice – Teplá, průtah Potvorov. V současnosti se začíná podle upraveného plánu s celoplošnými opravami poškozených komunikací.

Krajská koncepce silniční a železniční sítě

Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje zpracovala „Koncepci rozvoje regionální silniční a železniční sítě v Plzeňském kraji“. Dokument byl schválen Radou Plzeňského kraje. Důvodem vypracování Koncepce byla skutečnost, že pro oblast regionální silniční sítě neexistoval závazný koncepční materiál. S ohledem na přípravu programového

období EU 2021–2027 tak bylo zapotřebí zpracovat koncepční materiál, jehož výstupem bude revize stávající sítě silnic II. třídy, revize vybrané sítě a návrhy opatření pro zkvalitnění obou výše uvedených sítí ve střednědobém a dlouhodobém horizontu. Jako součást tohoto strategického dokumentu je rovněž zahrnuta oblast regionální železniční

sítě v Plzeňském kraji. Strategickým cílem Koncepce je vytvoření předpokladů pro zajištění a udržení funkčního dopravního systému jako celku. V oblasti regionální silniční sítě Plzeňského kraje se jedná o vymezení páteřní sítě silnic II. třídy a definování priorit v oblasti investic ve střednědobém a dlouhodobém horizontu.

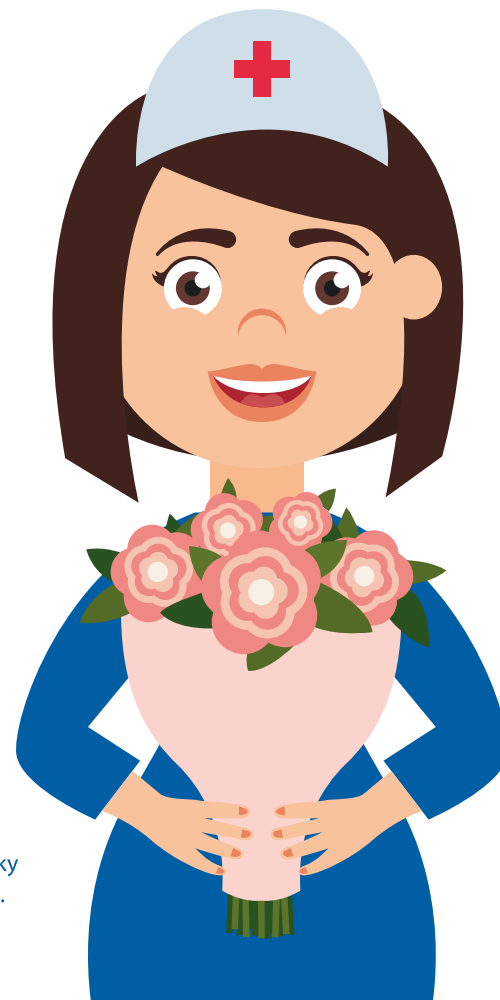
Naše poděkování pro zdravotní sestry

u příležitosti Mezinárodního dne sester

🕒 12. 5. od 17:00 hodin

📺 Sledujte online na [plzensky.kr](https://www.facebook.com/plzensky.kr)

Hudební překvapení spojené s předáním
ocenění nominovaným zdravotním sestřám

Plzeňský kraj pod záštitou hejtmanky
doc. PaedDr. Ilony Mauritzové, Ph.D.

 **DARUJTE SRDCE
PRO SESTRY**

1 600 srdcí

pro všechny všeobecné sestry
a porodní asistentky FN Plzeň

Chcete poděkovat sestřám za jejich práci
u příležitosti Mezinárodního dne sester 12. května?

 Fakultní nemocnice Plzeň
- oficiální stránky

 @fnplzen
#srdceprosestry

www.fnplzen.cz

Očkovací místa v Plzeňském kraji

- 1 Plzeňský kraj + Rokycanská nemocnice, Velkokapacitní očkovací místo, Vejprnická 56, Plzeň
- 2 Fakultní nemocnice Plzeň, Edvarda Beneše 13, Plzeň-Bory (pavilon 61)
- 3 Státní zdravotní ústav Plzeň, 17. listopadu 1, Plzeň
- 4 EUC klinika, Denisovo nábřeží 4, Plzeň
- 5 Poliklinika Agel (dříve Železniční poliklinika), Švihovská 14, Plzeň
- 6 Domažlická nemocnice, Kozinova 292, Domažlice
- 7 Klatovská nemocnice – kulturní dům Družba, Domažlická 767, Klatovy
- 8 Sušická nemocnice, Chmelenská 117, Sušice
- 9 Stodská nemocnice – kulturní dům, Nádražní 477, Stod
- 10 Rokycanská nemocnice, Voldušská 750, Rokycany
- 11 Nemocnice Svatá Anna, Kyjovská 607, Planá
- 12 Stříbro – kulturní dům, Gagarinova 1244, Stříbro
- 13 Poliklinika Tachov, Václavská 1560, Tachov
- 14 Léčebné lázně Konstantinovy Lázně – kulturní dům, Tichá 164, Konstantinovy Lázně
- 15 Privamed, Kotíkovská 19, Plzeň
- 16 Plasy – kulturní dům, Plzeňská 41, Plasy
- 17 EUC klinika, Nová 730, Kralovice
- 18 Manětín – kulturní dům, Manětín 253, Manětín
- 19 Poliklinika Bor, Přimská 501, Bor

Stav ke dni 23. 3. 2021

Aktuální informace na
www.plzensky-kraj.cz